

Villkor för

Motorfordon

Motorfordon MF62
Gäller från 2021-01-01

Innehållsförteckning

1	Här gäller din försäkring	3	6	Bestämmelser om premieberäkning	13
2	Trafikförsäkring	3	7	Särskilda villkor	13
	22 Självrisk	3	72	Husvagn och husbil	14
			73	Tilläggsförsäkring MER	14
3	Kaskoförsäkring	4	74	Entusiastbil	15
	32 Vagnskadeförsäkring	5	75	Motorcyklar	17
	33 Brandförsäkring	5	8	Allmänna bestämmelser	18
	34 Glasförsäkring	5	81	Avtalet och premiebetalningen	18
	35 Stöldförsäkring	6	82	Räddningsåtgärder	19
	36 Maskinskade- och elektronikförsäkring för personbil, lätt lastbil och husbil (gäller inte taxi och Entusiastbil*)	8	83	Reglering av skada	19
	37 Maskinskadeförsäkring för motorcykel (gäller inte oregistrerad motorcykel)	9	84	Nedsättning av försäkringsersättning	21
	38 Allriskförsäkring för personbil och lätt lastbil (gäller inte taxi och Entusiastbil*)	10	85	Regler i särskilda fall	21
	39 Krisförsäkring	10	86	Gemensamt skaderegleringsregister (GSR)	22
			87	Behandling av personuppgifter	22
4	Assistans- och räddningsförsäkring för personbil, lätt lastbil, husbil, Entusiastbil, motorcykel och moped klass I	11		Om vi inte kommer överens	22
5	Rättsskyddsförsäkring	11		Begreppsförklaringar	23
	52 Tvister	12		Fordonsslag och användning	23
	53 Brottmål	12			
	54 Ombud	12			
	55 Kostnader som ersätts	12			
	56 Självrisk och högsta ersättningsbelopp	12			
	57 När gäller försäkringen	12			

Vår larmcentral

Vår larmcentral har öppet alla dagar dygnet runt.
Behöver du hjälp ring 020-59 00 00, då får du snabb och effektiv hjälp. Vid behov av hjälp utomlands ska du kontakta Länsförsäkringar Skadejour, tel: +46 8 670 40 00 eller ditt länsförsäkringsbolag.

Allmänna villkor för motorfordonsförsäkring

I ditt försäkringsbrev och/eller det här villkoret hittar du de försäkringsmoment och självrisker som gäller för din motorfordonsförsäkring. För vissa företagsägda fordon kan ytterligare delar ingå i försäkringen som finns i separat villkor – Åkeriförsäkring. För försäkringen gäller svensk lag vilket bland annat innebär att de viktigaste bestämmelserna för försäkringsavtalet finns i trafikskade- och försäkringsavtalslagen. En eventuell tvist ska handläggas vid svensk domstol med tillämpning av svensk lag. Se även sid 22.

Motorfordon

Motorfordonsvillkoret gäller för de fordonslag som anges nedan. Personbil, Lätt lastbil, Husbil och Husvagn som inte används för yrkesmässig uthyrning eller utlåning mot ersättning. Motorcykel, Oregistrerad motorcykel, Moped klass I och Moped klass II. Snöskoter, Terränghjulning, (även Traktorregistrerad fyrhjuling), Entusiastbil och släpvagn till och med 3 500 kg. Mer om fordonen och användning se sid 23.

1. Här gäller din försäkring

Din motorfordonsförsäkring gäller i de länder som är anslutna till det så kallade gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa länder.

Trafikförsäkringen gäller alltid i hela världen för den som är svensk medborgare och för den som har sin hemvist i Sverige och som skadas i följd av trafik med svenskregistrerat fordon. Detta regleras i trafikskadelagen.

2. Trafikförsäkring

211 Försäkringen gäller för

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen för person- och sakskada som uppstår i följd av trafik med fordonet. Ersättning betalas inte för skada på fordonet och inte för egendom som transporteras med fordonet. Skada utanför Sverige som inte omfattas av trafikskadelagen regleras enligt skadelandets lagstiftning.

212

Vid skada på egendom utanför fordonet kan ersättningen minskas om den som drabbats av skadan varit medvällande, det vill säga själv haft skuld i att skadan hänt.

213

- Du ska omedelbart meddela oss om du krävs på skadestånd och om kravet leder till rättegång. Du ska dessutom följa våra anvisningar. Om försäkringen gäller för skadan, betalar vi dina rättegångskostnader om de är skäligen och om de överensstämmer med vårt intresse i rättegången.
- Om du drabbas av ersättningsbar personskada och vi i samråd med dig bedömer det nödvändigt med juridiskt ombud betalar vi också ombudskostnader som är nödvändiga och skäligen för att ta tillvara din rätt till ersättning vid skadereglering utom rätta. Arvode lämnas för skälig tid och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen

fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen. Vi inhämtar och betalar den medicinska utredning som vi anser nödvändig i det aktuella ärendet om annat inte överenskommit.

För att ersättning för ombudskostnader ska kunna lämnas måste du anlita ombud som är lämpligt med hänsyn till din bostadsort och ärendets natur och

- som är ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller juristanställd hos advokat. Vid tvist om arvode och/eller övriga kostnader ska tvisten prövas av Ombudskostnadsnämnden eller
- som av Försäkringsförbundets prövningsförfarande beträffande ombuds lämplighet, POL, befunnits ha särskild lämplighet för uppdraget. Ombud måste även förbinda sig att godta Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågors, FNR prövning av arvode och övriga kostnader om det blir en tvist.

214

Det är inte bindande för oss om du, utan vår tillåtelse, medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsanspråk eller betalar ersättning. Vi är inte heller bundna av domstols dom om du inte fullgjort din anmälningsskyldighet enligt 213 a.

215 Mervärdesskatt

Försäkringstagare ska på vår begäran utnyttja sin avlyftningsrätt för att återbetala mervärdesskatt som betalas till skadelidande.

22 Självrisk

Trafikförsäkringen gäller med självrisk om detta anges i ditt försäkringsbrev eller i försäkringsvillkoren. Om en eller flera självrisker gäller för en skadehändelse läggs självriskerna samman. Vi har också rätt att av dig återkräva ett belopp som motsvarar din självrisk om vi betalar trafikskadeersättning i anledning av skadehändelsen.

221

För personbil, lätt lastbil, husbil, motorcyklar och oregistrerade motorcyklar gäller trafikförsäkringen med en självrisk (grundsjälvrisk) på 1 000 kronor för fysisk person och 3 500 kronor för juridisk person om inte annat anges i ditt försäkringsbrev.

222 Brottssjälvrisk

Trafikförsäkringen gäller med en självrisk som är 10 procent av prisbasbeloppet för det år skadehändelsen inträffade

- om föraren inte hade giltigt körkort/förarbevis
- vid övningskörning, om läraren/eleven inte uppfyllde kraven för tillåten övningskörning
- om föraren var straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel
- om föraren orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Vi har även rätt att av skadevällaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i trafikskadelagen. Se även 857.

223 Ungdomssjälvrisk

För personbil, lätt lastbil, husbil och Entusiastbil*, gäller trafikförsäkringen med en extra självrisk (ungdomssjälvrisk) på 1 000 kronor om föraren är under 24 år vid skadehändelsen. Ungdomssjälvriskan tas inte ut vid skada om det är den registrerade ägaren till fordonet eller vid en djurkollision.

224

Vid kollision med luftfarkost eller del av sådan gäller trafikförsäkringen för juridisk person med en extra självrisk som är 20 prisbasbelopp för det år skadehändelsen inträffade.

3. Kaskoförsäkring

Kaskoförsäkringen innehåller vagnskade-, brand-, glas-, stöld- samt maskinskade- och elektronikförsäkring. Den innehåller också allrisk-, kris-, rättsskydds- samt assistans- och räddningsförsäkring.

311 Det här är försäkrat

- Fordonet.
- Normal utrustning som hör till fordonet och den kan vara fast monterad eller lös. Detta har betydelse för bland annat tillämpningen av 353:
 - Med fast monterad, normal utrustning menas att den är permanent monterad i eller på fordonet och att det krävs verktyg för att ta bort den.
 - Med lös, normal utrustning avses lösa tillbehör och utrustningsdetaljer som tas med i och som är avsedda för fordonet.
 - Elektronisk ljud/bildutrustning anses som normal utrustning om de är avsedda och konstruerade för att endast användas i fordonet.
 - Försäkringen omfattar de verktyg och reservdelar som anses normalt att ha med för fordonet. Försäkringen täcker inte extra reservdels- och verktygsutrustning, parkeringsbevis och liknande, kreditkort och kreditbevis eller personlig utrustning.

Anmärkning: Annan bärbar utrustning för ljud-, bild- eller textöverföring som till exempel mobiltelefon, bärbar navigationsutrustning och fax omfattas inte av kaskoförsäkringen. Detta gäller även om det i fordonet finns fast monterade tillbehör till utrustningen. Lagringsmedia som CD och DVD-skivor ersätts inte.

- Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt b).

Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe, gäller försäkringen endast för den fordonsdel eller utrustning som är monterad. För personbil, lätt lastbil, husbil, motorcykel, terränghjuling, husvagn och släpvagn gäller försäkringen för en extra uppsättning hjul. Försäkringen gäller inte för utrustning som enligt lag är förbjuden att använda eller avmonterad elektronisk utrustning som kan användas utanför fordonet. För Entusiastbil, se 744.

312 Vem försäkringen gäller för

Kaskoförsäkringen gäller endast ditt eget ekonomiska intresse i fordonet i din egenskap av ägare. En förutsättning för att försäkringen ska gälla är att den huvudsaklige brukaren av fordonet är du själv om inte annat avtalats med oss.

Om du är registrerad som ägare till fordonet och har tecknat försäkring för det trots att du inte äger det riskerar du att bli helt utan ersättning vid en skada. Detta gäller dock inte om försäkringsplikten fullgörs av dig i egenskap av den förmyndare som registrerats i Vägtrafikregistret. Har du leasat fordonet omfattar försäkringsskyddet fordonet på samma sätt som om det vore ditt eget. Har du lånat och använt utrustning enligt 311 b) som ägs av någon annan, omfattar försäkringsskyddet även denna utrustning på samma sätt som om den vore din egen och med samma aktsamhetskrav som anges i 353. Vi har rätt att lämna ersättning till den som äger fordonet eller utrustningen. Ersättningen kan komma att sättas ned om du inte uppfyllt de aktsamhetskrav som gäller enligt 353. Hyrd utrustning omfattas däremot inte av försäkringen.

Har fordonet köpts på avbetalning eller kredit, har vi rätt att lämna ersättning till säljaren/kreditgivaren upp till återstående skuldbelopp. Lag om säkerhetsrätt i försäkringsersättning gäller inte vid skada på lösegendom.

313 Försäkringen gäller inte

- Vid skada om fordonet används för militärt ändamål.
- Vid skada som består i slitage, förbrukning eller som har orsakats av bristfälligt underhåll eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd.
- Vid skada som hänt under tävling med fordonet, träning för tävling, körning på tävlingsbana eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former (till exempel street race). Kan du visa att skadan skett under trafiksäkerhetsfrämjande former kan försäkringen gälla.

314 Aktsamhetskrav

- Föraren ska ha giltigt körkort eller förarbevis. Vid övningskörning, ska lärare och elev uppfylla kraven för tillåten övningskörning.
- Om föraren är straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel vid framförandet av fordonet, sätts ersättningen ned med i normalfallet 100 procent.
- Moped får inte framföras med hastighetshöjande komponenter som inte överensstämmer med registreringsbeviset eller med svensk typgodkännande.

Om aktsamhetskraven i a) - c) inte följs, kan ersättningen vid skada sättas ned eller helt utebli enligt 84.

*Entusiastbil, se punkt 74

32 Vagnskadeförsäkring

321 Försäkringen gäller för

Skada genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller uppsåtlig skadegörelse av tredje man.

För hästtransportfordon gäller även vagnskadeförsäkringen för skada genom inre plötslig och oförutsedd olyckshändelse orsakad av häst. Gäller inte för rena slitageskador.

322 Försäkringen gäller inte för

- Skada på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet.
- Skada genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i 321 betalas.
- Skada som avses i 331 brandförsäkring, 341 glasförsäkring eller 351 stöldförsäkring.
- Som orsakats av djur eller insekter inne i fordonet, till exempel skada på inredning eller kablage.

323 Aktsamhetskrav

- a) Fordon med körförbud får inte framföras.
- b) Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
- c) Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren, omedelbart före körning, förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.
- d) Fordonet ska vid färd ha lagstadgad utrustning, till exempel lagligt mönsterdjup på däck.
- e) För hästtransportfordon ska en säkerhetsbom vara monterad i fordonet.

Om aktsamhetskraven a) – e) inte följs, kan ersättningen vid skada sättas ned eller helt utebli enligt 84.

324 Självrisiker

Vagnskadesjälvrisken finns angiven i ditt försäkringsbrev. Utöver vagnskadesjälvrisken gäller också för personbil, lätt lastbil och husbil en extra självrisk på 1 000 kronor om föraren är under 24 år när skadan inträffar, en så kallad ungdomssjälvrisk. Den extra självrisken tas inte ut om du är den registrerade ägaren till fordonet eller vid en djurkollision. Inträffar en vagnskada och trafikskada samtidigt dras endast den ungdomssjälvrisk som avser trafikförsäkringen.

33 Brandförsäkring

331 Försäkringen gäller för

Anlagd brand

- Skada genom brand som anlagts av tredje man (med tredje man menas annan än dig själv eller den som handlat utan ditt samtycke).

Övrigt

- Skada genom brand, åskslag eller explosion. Med brand avses eld som kommit lös.
- Skada på elektriska kablar genom kortslutning samt direkta följdskador på elektriska komponenter.

332 Försäkringen gäller inte för

- skada på motor, ljuddämpare, katalysator, däck eller slangar genom brand eller explosion i dessa
- skada genom trafikolycka, även om skadan uppkommit som en följd av brand, åskslag, explosion eller kortslutning.

333 Aktsamhetskrav

- Anordning som används för att ladda batteri för framdrivning, värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd av offentlig myndighet ur miljö- och/eller säkerhetssynpunkt. Generalagenten/tillverkarens anvisningar ska följas.
- Du ska följa de brandskyddsföreskrifter som myndigheter utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras.
- Elektriska kablar, komponenter, laddstationer och laddboxar ska vara fackmannamässigt monterade.

Om aktsamhetskraven inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller helt utebli enligt 84.

34 Glasförsäkring

341 Försäkringen gäller för

skada som består i att vind-, sido- eller bakruta genombrutits, spräckts eller krossats.

342 Försäkringen gäller inte för

skada som inträffat när fordonet kolliderat, vält eller kört av vägen eller vid uppsåtlig skadegörelse. Detta undantag tillämpas inte för terränghjulning och snökoter.

343 Självrisiker

Glassjälvrisken finns angiven i ditt försäkringsbrev. Om du väljer att reparera istället för att byta ruta är självrisken 200 kronor.

35 Stödförsäkring

351 Försäkringen gäller för

- skada genom stöld
- skada genom tillgrepp av fordonet
- skada genom försök till sådana brott
- skada genom uppsåtlig skadegörelse i samband med någon av händelserna under a) - c).

Förlust av fordon ersätts om fordonet inte kommit tillrätta inom 30 dagar från den dag vi fick anmälan till oss.

För personbil, Entusiastbil*, lätt lastbil, husbil, och motorcykel gäller följande:

- Vid stöld av hjul monterade på bil är ersättningen begränsad till 20 000 kronor om inte låsbara hjulbultar monterats. Begränsningen gäller inte vid stöld av hela bilen.

Anmärkning: Ovanstående gäller inte om det på grund av hjulkonstruktionen på Entusiastbilen* inte går att använda låsbara hjulbultar.

- Vid stöld av eftermonterad ljud- och bildutrustning som till exempel bilradio och navigator för vägbeskrivning och tillbehör till dessa är ersättningen (inklusive monteringskostnad) begränsad till sammanlagt 30 000 kronor. Begränsningen gäller även reparation av skadad utrustning enligt ovan. Begränsningen gäller inte originalutrustning som är fabriksmonterad.
- Extraljus ersätts med högst 20 000 kronor.

352 Försäkringen gäller inte för

- skada enligt 351 b) - d) som orsakats av person som tillhör samma hushåll eller företag som du
- skada vid bedrägeri eller försäkringsbrott.

353 Aktsamhetskrav

- När fordonet lämnas ska lös egendom enligt 311 b) och c), som förvaras i fordonet, vara inlåst i detta.
- Avmonterad fordonsdel eller utrustning, enligt 311 c), som inte förvaras i fordonet ska vara inlåst i utrymme som endast disponeras av dig. Till exempel i ditt garage eller vind- eller källarförråd. Delar du garage med din granne är det inte att betrakta som ett utrymme som endast du disponerar. Föremål som på grund av storlek, användning eller annars inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, ska förvaras aktsamt.

Om aktsamhetskraven inte följs, kan ersättningen vid skada sättas ned eller helt utebli enligt 84.

354 Låskrav

Låskrav	
Fordon	Låskrav
Personbil	A
Lätt lastbil	A
Husbil	A
Moped klass II	B
Moped klass I	C
EU-mopedbil klass I	A
Oregistrerad motorcykel	C
Motorcykel	C
Fyrhjulig motorcykel	D
Husvagn	F
Släpvagn	F
Snöskoter	E
Terränghjulning	D
Entusiastbil	Se punkt 748

För godkända lås se Stöldskyddsföreningens hemsida www.stoldskydd.se

- När fordonet lämnas ska det låsas med ratt- eller växelspakslås om sådant finns originalmonterat på fordonet. Om originalmonterat elektroniskt stöldskydd finns ska det vara aktiverat när fordonet lämnas.
- När fordonet lämnas ska det låsas med ett av oss godkänt lås, till exempel bygel eller kätting och lås. Om bygel eller kätting och lås används ska denna omsluta två av fordonets ramdelar, till exempel båda gaffelbenen. Moped klass II styrlås är inte godkänt.
- När fordonet lämnas ska det låsas med två av oss godkända lås, till exempel styrlås, bygellås, skivbromslås eller kätting med lås klass III. Om bygellås eller kätting med lås klass III används ska detta omsluta två av fordonets ramdelar, till exempel båda gaffelbenen. Om elektroniskt stöldskydd finns ska det vara aktiverat när fordonet lämnas.

*Entusiastbil, se punkt 74

- d) När fordonet lämnas, ska det vara fastlåst i ett fast föremål med av oss godkänt lås, till exempel kätting med lås klass III. Det gäller även när fordonet lämnas i låst utrymme. Förvaras fordonet på släpfordon ska även släpet vara låst med av oss godkänt kulhandskelås eller fastlåst i ett fast föremål med lås och kätting klass III.
- e) När snöskoter lämnas ska den vara låst med av oss godkänt lås till exempel kätting och lås klass III. Förvaras snöskotern på släpvagn ska även släpet vara låst med av oss godkänt lås eller kätting och lås klass III. Om elektroniskt stöldskydd finns ska det vara aktiverat när fordonet lämnas.
- f) När släpfordon lämnas ska det vara låst med av oss godkänt kulhandskelås eller fastlåst i ett fast föremål med lås och kätting klass III.

Om låskraven inte följs kan ersättningen vid skada sättas ned eller helt utebli enligt 84.

Ovanstående aktsamhetskrav gäller inte när personbil, lätt lastbil och husbil förvaras i

- a) allmänt garage med tjänstgörande garagevakt om föraren måste lämna ifrån sig nyckel till stöldskyddet.
- b) låst garage som endast disponeras av dig.
- c) verkstads- eller servicelokal för reparation eller service.

Aktsamhetskrav nyckelförvaring

För samtliga fordon gäller att nyckeln till stöldskydd ska förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Nycklarna får inte ha uppgift om namn, adress eller registreringsnummer, inte heller förvaras eller gömmas i eller i närheten av fordonet.

Om aktsamhetskravet inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller helt utebli enligt 84.

355 Självrisiker

Stöldsjälvrisk

Stöldsjälvrisken finns angiven i ditt försäkringsbrev.

356 Självrisikreducering vid

Elektroniskt stöldskydd

Är fordonet vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet försett med ett av oss godkänt, fackmannamässig monterat elektroniskt stöldskydd, som var i funktion vid skadetillfället, tillämpas halv stöldsjälvrisk. Detta gäller för terränghjuling.

Larm och elektroniskt stöldskydd

Är fordonet vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet försett med ett av oss godkänt, fackmannamässigt monterat larm inklusive elektroniskt stöldskydd, som var i funktion vid skadetillfället, tillämpas halv stöldsjälvrisk. Detta gäller för motorcykel och moped klass I.

Spårningsutrustning

Är fordonet vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet utrustad med av oss godkänd spårningsutrustning som var i funktion vid skadetillfället, tillämpas ingen stöldsjälvrisk. Detta gäller alla fordon.

*Entusiastbil, se punkt 74

36 Maskinskade- och elektronikförsäkring för personbil, lätt lastbil och husbil (gäller inte taxi och Entusiastbil*)

361 Det här är försäkrat

Försäkringen gäller för personbil, lätt lastbil och husbil som är högst åtta år gammal räknat från första registreringen eller som körts längst 120 000 kilometer. Ägaren ska styrka fordonets ålder och antal körda kilometer. Försäkringen upphör så snart någon av gränserna uppnåtts. Om det inte kan visas vilken dag skadan uppstod ska den anses ha hänt den dag vi fick anmälan till oss.

362 Försäkringen gäller för

Oförutsedd skada som påverkar bilens funktion och som avser någon av följande komponenter:

Maskinskadeförsäkring	
Gäller för följande system och komponenter	med undantag för
A Motor, inklusive styrelektronik	
B Turbo/överladdningssystem, inklusive styrelektronik	
C System för avgasrening	ljuddämpare och avgasrör
D Tändsystem, inklusive styrelektronik	tändstift
E Kylsystem för motor och kraftöverföring, inklusive styrelektronik	
F Kyl/värmeanläggning för kupé och fabriksmonterad diesel- eller bensinvärmare, inklusive styrelektronik	
G Startmotor och generator	
H Bränslesystem, inklusive styrelektronik	bränsleledningar, filter och bränsletank
I Växellåda/kraftöverföring, inklusive styrelektronik	slitna lamellbelägg och följskador av detta. Hjulager.
J Styr- och reglersystem för bromsar samt antisladd- och antispinnsystem	
K Bromsservo	
L Styrinrättning	styrstag och styrstagsändar
M Airbag och bältesförsträckare inklusive styrsystem (ersättningsbart även om det inte påverkar bilens funktion)	

Elektronikförsäkring	
Gäller för följande system och komponenter	med undantag för
A Fabriksmonterade säkerhets-system inklusive styrelektronik (till exempel kollisionvarningssystem)	
B Fabriksmonterade elektroniska system för kommunikation och information	
C Elektroniska komfortsystem (till exempel backningskamera inklusive sensorer, elstolar eller nyckellöst system)	
D Fabriksmonterade strålkastare och styrsystem inklusive givare	glas och lampa
E Kombinationsinstrument	
F Hybridteknik, hybridbatteri, batteri för framdrivning inklusive styrelektronik	leasat batteri

Försäkringen gäller för kostnader, överstigande självrisk, för demontering eller annan undersökning som kan behövas för att fastställa om skadan täcks av försäkringen.

363 Försäkringen gäller inte för

- skada som avses i 321, vagnskadeförsäkring eller 331, brandförsäkring eller 351, stöldförsäkring
- skada som orsakats av sönderfrysning, väta eller korrosion
- skada som uppstått på komponenter/programvara som avviker från motsvarande del i bil som importerats av svensk generalagent
- skada som fabrikant eller annan svarar för enligt lag, eller som kan ersättas via garantier eller liknande åtaganden.
- skada som orsakats av djur till exempel gnagande möss.
- skada på vitvaror som exempelvis kyl och frys.

*Entusiastbil, se punkt 74

364 Aktsamhetskrav

- Om du använder komponenter/programvara som avviker från bilens seriemässiga utförande, till exempel genom trimning med komponenter som inte är godkända av generalagenten/tillverkaren sätts ersättningen ned eller helt uteblir enligt 84.
- Bilen får inte köras så att motor och kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning.
- Service, reparation och monteringsåtgärd ska vara fackmannamässigt utförd.
- Generalagenten/tillverkarens anvisningar beträffande till exempel driv- och smörjmedel, uppdatering av mjukvara samt service och skötsel av fordonet ska följas. Detta gäller även för tiden innan försäkringen tecknades.

Om aktsamhetskraven inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller helt utebli enligt 84.

365 Självrisiker

Maskinskade- och elektronikförsäkringen gäller med en självrisk vid varje skadetillfälle och finns angiven i ditt försäkringsbrev. För personbil, lätt lastbil och husbil är självrisken indelad i tre nivåer efter hur långt fordonet har körts. Den lägre självrisken gäller om fordonet vid skadetillfället körts högst 60 000, nästa nivå är om fordonet körts högst 100 000 kilometer. Den högsta självrisken gäller om fordonet körts mer än 100 000 kilometer.

366 Garanti

Om begagnad del monteras lämnar vi garanti. Garantin gäller under tolv månader men begränsas till 30 000 körda kilometer. Garantifall måste omgående anmälas till oss och vi har rätt att besiktiga bilen innan reparationen påbörjas.

37 Maskinskadeförsäkring för motorcykel (gäller inte oregistrerad motorcykel)

371 Det här är försäkrat

Försäkringen gäller för tvåhjulig motorcykel som inte är direktimporterad och som är högst fem år gammal räknat från första registreringen eller som körts längst 50 000 kilometer. Ägaren ska styrka fordonets ålder och antal körda kilometer. Försäkringen upphör så snart någon av gränserna uppnåtts. Om det inte kan visas vilken dag skadan uppstod ska den anses ha hänt den dag vi fick anmälan till oss.

372 Försäkringen gäller för

Oförutsedd skada som påverkar motorcykelns funktion och som avser någon av följande komponenter:

Maskinskadeförsäkring för motorcykel		
	Gäller för följande system och komponenter	med undantag för
A	Motor, inklusive styrelektronik	
B	System för avgasrening	ljuddämpare och avgasrör
C	Tändsystem, inklusive styrelektronik	tändstift
D	Kylsystem för motor och kraftöverföring, inklusive styrelektronik	
E	Startmotor och generator	
F	Bränslesystem, inklusive styrelektronik	bränsleledningar, filter och bränsletank
G	Växellåda/kraftöverföring, inklusive styrelektronik	slitna lamellbelägg samt drivrem, kedja, drev och följskador av detta. Hjullager.
H	Styr- och reglersystem för bromsar samt antisladd- och antispinnsystem	huvud- och hjulcylindrar

Försäkringen gäller för kostnader, överstigande självrisk, för demontering eller annan undersökning som kan behövas för att fastställa om skadan täcks av försäkringen.

373 Försäkringen gäller inte för

- skada som avses i 321, vagnskadeförsäkring eller 331, brandförsäkring eller 351, stöldförsäkring
- skada som orsakats av sönderfrysning, väta eller korrosion
- skada som uppstått på komponenter/programvara som avviker från motsvarande del i motorcykeln som importerats av svensk generalagent
- skada som fabrikant eller annan svarar för enligt lag, eller som kan ersättas via garantier eller liknande åtaganden
- skada på direktimporterad motorcykel
- skada som orsakats av djur till exempel gnagande möss.

374 Aktsamhetskrav

- Om du använder komponenter/programvara som avviker från motorcykelns seriemässiga utförande, till exempel genom trimning med komponenter som inte är godkända av generalagenten/tillverkaren sätts ersättningen ned eller helt uteblir enligt 84.
- Motorcykeln får inte köras så att motor och kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning.
- Service, reparation och monteringsåtgärd ska vara fackmannamässigt utförd
- Generalagenten/tillverkarens anvisningar beträffande till exempel driv- och smörjmedel, uppdatering av mjukvara samt service och skötsel av fordonet ska följas.

Om aktsamhetskraven inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller helt utebli enligt 84.

375 Självrisiker

Självrisiken för maskinskadeförsäkringen finns angiven i ditt försäkringsbrev.

38 Allriskförsäkring för personbil och lätt lastbil (gäller inte taxi och Entusiastbil*)

381 Det här är försäkrat

Försäkringen gäller för personbil och lätt lastbil. Kupéskada enligt 382 a) gäller för personbil och lätt lastbil som är högst åtta år gammal räknat från första registreringen. Ågaren ska styrka fordonets ålder. Försäkringen upphör så snart gränsen är uppnådd. Om det inte kan visas vilken dag skadan uppstod ska den anses ha hänt den dag vi fick anmälan till oss.

382 Försäkringen gäller för

Skada enligt a)-b) nedan genom plötslig och oförutsedd händelse som orsakats av dig, förare eller passagerare.

Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska även ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsett).

a) Kupéskada

Skada på inredning och fast monterad utrustning i kupé och bagageutrymme för fordon som är högst åtta år gammal. Ersätts med sammanlagt högst 50 000 kronor. För lätt lastbil ersätts endast skador i förarkupén.

Vid skada på ljud- och bildutrustning som till exempel bilradio och navigators för vägbeskrivning och tillbehör till dessa är ersättningen begränsad till sammanlagt 30 000 kronor. Begränsningen gäller inte originalutrustning som är fabriksmonterad.

b) Nyckelförlust/skada på nyckel

Förlust av nyckel eller skada på nyckel som påverkar nyckelns funktion. Fjärrkontrollen till motorvärmaren ersätts i samband vid en nyckelförlust. Gäller för en skada per försäkringsår. Ersätts med sammanlagt högst 15 000 kronor.

c) Sanering av tank

Vid tankning av drivmedel och vätskor inte avsett för fordonet, ersätts

- sanering av bränsletank och bränslesystem
- byte av bränslefilter
- bärgning till närmaste lämpliga verkstad.

Gäller för en skada per försäkringsår. Ersätts med sammanlagt högst 15 000 kronor.

383 Försäkringen gäller inte för

- skada genom trafikolycka
- skada orsakad av djur och insekter
- skada som omfattas av brand-, glas-, stöld-, maskinskade- och elektronik-, assistans- och räddnings- samt vagnskadeförsäkring eller fordonets vagnskadegaranti.

384 Aktsamhetskrav

För att få full ersättning ska du handha fordonet och dess utrustning med aktsamhet för att förhindra så långt som möjligt att skada eller förlust uppstår.

Om aktsamhetskraven inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller helt utebli enligt 84.

385 Självrisiker

Allriskförsäkringen gäller med en självrisik vid varje skadetillfälle och finns angiven i ditt försäkringsbrev.

39 Krisförsäkring

391 Försäkringen gäller för

person som färdas i det försäkrade fordonet.

Försäkringen gäller för psykisk ohälsa som uppstått som en direkt följd av

- trafikolycka i samband med färd med fordonet
- skada i samband med rån, olaga hot eller misshandel i samband med färd med fordonet.

Försäkringen ersätter behandlingskostnad i Sverige hos psykolog eller annan person med särskild kompetens för stödsamtal och krisbearbetning.

Försäkringen gäller händelser som inträffar under den tid försäkringen är i kraft. Tiden under vilken behandling ges är begränsad till 12 månader räknat från skadetillfället.

Ersättning lämnas för högst tio behandlingar per person och skadehändelse. Behandlingen ska godkännas av oss i förväg. Ersättning lämnas för skäliga resekostnader i samband med ersättningsbar behandling. Resekostnaderna ska godkännas av oss i förväg.

För försäkrad som i samband med färd med fordonet utsatts för rån, olaga hot eller misshandel gäller försäkringen även för kostnad för juridisk rådgivning hos advokat, biträdande jurist på advokatbyrå eller annan person med motsvarande juridisk kompetens. Ersättning lämnas högst med ett belopp motsvarande tio procent av prisbasbeloppet per person och skadehändelse.

*Entusiastbil, se punkt 74

392 Försäkringen gäller inte för

behandlingsbehov eller rådgivningsbehov som

- uppstått till följd av att du har tillfogats skada av någon som också omfattas av denna försäkring
- uppstått i samband med att du utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

393 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

4. Assistans- och räddningsförsäkring för personbil, lätt lastbil, husbil, Entusiastbil, motorcykel och moped klass I

411 Försäkringen gäller för

Transport av förare, passagerare, försäkrat fordon, tillkopplad släpvagn, husvagn och bagage, som har blivit nödvändig på grund av händelse enligt 412 och 413. Händelsen ska ha inträffat under färd eller resa med fordonet. Hemtransport ska i förväg godkännas av oss.

Behöver du assistans ring 020-59 00 00, vår larmcentral har öppet dygnet runt. Vid behov av assistans utomlands ska du kontakta Länsförsäkringar Skadjour, tel +46 8 670 40 00 eller ditt länsförsäkringsbolag.

412 Transport av förare och passagerare

Försäkringen ersätter transport av förare/passagerare, till hemorten inom Norden:

- a) Om fordonet skadats eller fått ett annat driftstopp som inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan. Utanför Norden godtas vanligtvis tre arbetsdagar.
- b) Om fordonet efter stöld inte har kommit tillrätta innan resan fortsatt på annat sätt.
- c) Om fordonet måste lämnas kvar på grund av att föraren drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem det.

Ersättningsregler

- Kostnad för resa med billigaste transportmedel ersätts.
- Vidare färd till resmålet kan betalas istället för hemresa, om detta inte blir dyrare.
- Resekostnad för passagerare betalas längst till den ort där passageraren påbörjade färden eller till fordonets hemort om passageraren skulle avsluta färden där.

413 Transport av fordon

Försäkringen ersätter transport av fordon:

- a) Till närmaste lämpliga verkstad vid skada eller vid driftstopp. Gäller även om nyckeln till fordonet förlorats, skadats eller blivit inlåst i fordonet.

- b) Till fordonets hemort vid skada eller driftstopp under resa om fordonet inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan. Utanför Norden godtas vanligtvis tre arbetsdagar.
- c) Till fordonets hemort om fordonet efter stöld har kommit tillrätta efter det att resan fortsatt på annat sätt.
- d) Till fordonets hemort om fordonet måste lämnas kvar på grund av att föraren drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem det.

Ersättningsregler

- Om skadan skett utomlands ersätts transport av oreparerat fordon till fordonets hemort i Sverige.
- Kostnaden för hämtning eller hemtransport av fordon ersätts med högst det belopp som motsvarar fordonets värde efter skadan.
- Hämtning av oskadat eller reparerat fordon ska ombesörjas av dig. Vi betalar dig för skäliga kostnader.

414 Försäkringen gäller inte

- a) för merkostnad som uppkommer på grund av att fordonet transporteras på släpvagn
- b) för skada som kan ersättas via garantier eller liknande åtaganden.

415 Aktsamhetskrav

- a) Fordon med körförbud får inte framföras. Vid skada sätts ersättningen ned med i normalfallet 100 procent.
- b) Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
- c) Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren omedelbart före körning förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.

Om aktsamhetskravet a) - c) inte följts kan ersättningen minskas eller helt utebli enligt 84.

5. Rättsskyddsförsäkring

Försäkringen betalar ombuds- och rättegångskostnader i vissa tvister och brottmål där du inte kan få ersättning av en motpart.

511 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov. För att försäkringen ska gälla krävs att tvisten omfattas av försäkringen enligt avsnitt 52 och att du företräds av ett ombud i tvisten enligt avsnitt 54.

52 Tvister

521 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Försäkringen gäller också i resningsmål, om resning beviljas.

522 Försäkringen gäller inte

- småmål enligt 1 kap 3 d § rättegångsbalken. Detta undantag tillämpas inte på tvist på grund av försäkringsavtalet
- för uthyrare i tvist som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet
- tvist som avser skadestånd eller annat anspråk mot dig på grund av gärning där kostnader för brottmål inte kan ersättas enligt 53
- om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad
- för tvist med någon som du är eller har varit gift med, ingått registrerat partnerskap med eller varit sammanboende med enligt sambolagen.

53 Brottmål

531 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för brottmål om den försäkrade misstänks eller åtalas för brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter.

532 Försäkringen gäller inte

Om misstanke eller åtal till någon del avser rattfylleri eller olovlig körning.

54 Ombud

541 Krav på ombud

Ombud ska vara lämpligt med hänsyn till de krav som svensk lag ställer på ett ombud och vara

- advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå eller
- annan person som uppfyller kravet på lämplighet.

I tvist eller mål som handläggs utomlands måste ombudet uppfylla motsvarande krav som det landets lag ställer på ombud.

542 Ombuds lämplighet

Ombud, försäkrad och vi har rätt att för sådant ombud som anges i 541 punkt 2 begära rådgivande yttrande av lämpligheten i Försäkringsförbundets Prövningsförfarande beträffande Ombuds Lämplighet, POL, www.forsakringsnamnder.se.

543

Ombud enligt 541 punkt 1 har rätt att begära prövning i Ombudskostnadsnämnden, OKN, www.forsakringsnamnder.se rörande skäligheten av arvode och övriga kostnader. Ombudet och bolaget förbinder sig att godta utfallet av en sådan prövning.

544

Ombud enligt 541 punkt 2 har rätt att begära prövning i Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor, FNR, www.forsakringsnamnder.se rörande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader. Ombudet och bolaget förbinder sig att godta utfallet av en sådan prövning.

55 Kostnader som ersätts

552 Försäkringen ersätter

Du kan få ersättning för kostnader enligt 552 a) - f) om de är nödvändiga och skäliga och om de inte kan betalas av motpart eller staten. Försäkringen ersätter:

- Ombuds arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen.
- Kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud.
- Kostnader för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande.
- Expeditionskostnader i domstol.
- Rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten eller målet.
- Rättegångskostnader som du vid förlikningen under rättegång åtagit dig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

553 Försäkringen ersätter inte

- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för någon av de försäkrade
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som uppstår om du anlitar flera eller byter ombud/försvarare
- ersättning till skiljemän.

56 Självrisk och högsta ersättningsbelopp

561

Självrisken finns angiven i ditt försäkringsbrev.

562

Vi betalar vid varje tvist högst 340 000 kronor, varav högst 40 000 kronor för utrednings- och vittneskostnader. En tvist anses föreligga om två eller flera av de försäkrade står på samma sida. Även om den försäkrade har flera tvister, ska de räknas som en tvist om yrkandena stöder sig på väsentligen samma grund.

57 När gäller försäkringen

571

Rättsskydd lämnas om försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter inträffade som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott och det därefter inte gått mer än tio år.

572 Anmälan om skada och ersättningskrav

Skada som kan medföra ersättningskrav ska anmälas till bolaget och anspråk framställas så snart som möjligt efter det att ombud är tillsatt.

573 Preskription

Preskriptionstiden börjar löpa från den tidpunkt då du anlitar ombud. Se punkt 838.

6. Bestämmelser om premieberäkning

611

Premien är beräknad efter de uppgifter som framgår av ditt försäkringsbrev. Förändras uppgifterna kan premien förändras även under gällande försäkringsperiod. Om du lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknades, gäller vad som sägs i 84.

612

Du ska meddela oss om de uppgifter som anges i ditt försäkringsbrev har ändrats. Det kan till exempel vara hur långt du kör per år eller en effektändring. Gör du inte detta gäller vad som sägs i 84.

För personbil och lätt lastbil betalas premie efter beräknad årlig körsträcka. Följande indelning gäller:

Beräknad årlig körsträcka	
Körsträckeklass	Antal kilometer
1	högst 10 000
2	10 001 - 15 000
3	15 001 - 20 000
4	20 001 - 25 000
5	över 25 000

Om bilen under försäkringsåret kommer att köras längre än vad som motsvarar den körsträckeklass som anges i försäkringsbrevet, ska detta genast anmälas till oss.

613

Premien beräknas utefter var du är folkbokförd, oavsett var fordonet används.

614

För personbil, lätt lastbil, husbil, motorcykel och snöskoter kan din ålder påverka premien. För personbil påverkas premien även av om du har körkort.

615

Fabrikat, typ och årsmodell kan påverka premien.

7. Särskilda villkor

De allmänna villkoren gäller i den mån inte annat framgår av dessa särskilda villkor.

711 Medförsäkrat terräng- och motorcykelsläp

Finns gällande försäkring för snöskoter, terränghjuling eller motorcykel gäller försäkringen även för snö-, terräng- och motorcykelsläp med samma omfattning som för snöskoter, terränghjuling och motorcykel när släpet är tillkopplat. Försäkringen gäller även då släpet är fränkopplat under förutsättning att det förvaras i låst utrymme. Ersättningen är högst 40 000 kronor.

712 Avställningsförsäkring

När personbil, snöskoter, terränghjuling, lätt lastbil, husbil, motorcykel och moped klass I med gällande kaskoförsäkring enligt punkt 3 är registrerad som avställd i vägtrafikregistret, gäller kaskoförsäkringen som en avställningsförsäkring.

I avställningsförsäkringen ingår inte maskinskade- och elektronik-, kris- samt assistans- och räddningsförsäkring eller tilläggförsäkringen MER.

Avställningsförsäkringen gäller inte för skada som uppkommer när fordonet brukas i trafik eller när boendedelen i husbilen används.

Självrisk är den lägsta i respektive fordonslag.

713 Bil av årsmodell 1964 och äldre

För personbil och lätt lastbil av årsmodell 1964 och äldre är ersättningen från kaskoförsäkringen maximerad till 200 000 kronor om inte annat avtalats med Länsförsäkringar.

714 Medförsäkrat fordon vid fordonsbyte

Om du vid köp av nytt fordon flyttar över försäkringen till det nya fordonet gäller försäkringen utan tilläggspremie även för ditt gamla fordon i längst 14 dagar. Försäkringen på det gamla fordonet gäller då med samma omfattning och på samma villkor som gällde omedelbart före försäkringens överflyttning till det nya fordonet.

715 Årsförsäkring för snöskoter

Försäkringen är ett avtal som löper hela året utan premieåterbetalning vid avställning. Premieuttaget varierar efter säsong. Det innebär att större delen av årspremien är beräknad för tiden under vinterhalvåret och en mindre del för sommarhalvåret.

Enda tillåtna uppsägning under avtalstiden är försäljning eller skrotning av fordonet.

716 Ansvarsförsäkring släpvagn

För släpvagn ingår ett ansvarsmoment som betalar ersättning för skadestånd som kan åläggas dig i egenskap av ägare till släpvagnen. Ansvarsförsäkringen har följande begränsningar:

- vi betalar ersättning med högst 5 miljoner kronor för personskada och med högst 1 miljon kronor för sakskada
- vi betalar ingen ersättning för skada som kan ersättas genom trafikförsäkringen
- vi betalar ingen ersättning för skada på egendom i fordonet
- självrisk vid varje skada är 600 kronor.

72 Husvagn och husbil

721 Ansvarsförsäkring

För husbil som är minst halvförsäkrad och för husvagn ingår ett ansvarsmoment som betalar ersättning för skadestånd som kan åläggas dig i egenskap av ägare till fordonet. Ansvarsförsäkringen har följande begränsningar:

- vi betalar ersättning med högst 5 miljoner kronor för personskada och med högst 1 miljon kronor för sakskada
- vi betalar ingen ersättning för skada som kan ersättas genom trafikförsäkringen
- vi betalar ingen ersättning för skada på egendom i fordonet
- självrisk vid varje skada är 600 kronor.

722 Personlig löseegendom

För husbil och husvagn som är minst halvförsäkrad kan du få ersättning med upp till 20 000 kronor för skador på personlig löseegendom som förvaras i fordonet och som tillhör dig, din make, sambo, registrerad partner eller dina hemmaboende barn.

- a) Försäkringen omfattar inte
 - pengar, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom
 - motordrivna fordon, båtar och delar till dessa.
- b) Stöldbegärlig egendom ersätts om skadan inträffat under resa med övernattnings utanför hemorten.

Ersättning för stulen egendom enligt b) betalas inte om fordonet lämnats obebott mer än två dygn. Detta gäller även om stölden inträffat under första dygnet.

Med stöldbegärlig egendom avser vi sådan egendom som anges i begreppsförklaringar i detta villkor.

723 Semesteravbrott

För ersättningsbar kaskoskada som medför avbrott i påbörjad semesterresa, betalas ersättning med 150 kronor/dag för husvagn (om även dragbilen är försäkrad hos oss) och 300 kronor/dag för husbil för den tid fordonet inte kunnat användas. Vi betalar ersättning i max 21 dagar från och med skadedagen. Du måste göra vad du kan för att avbrottet ska bli så kortvarigt som möjligt.

Den självrisk som gäller för brand-, stöld-, maskinskade- och elektronik-, eller vagnskadeförsäkringen drar vi av från den sammanlagda ersättningen för skadan och avbrottet.

724 Läckage

Vagnskadeförsäkringen gäller om oberäknat läckage från boutrymmets tank- eller ledningssystem orsakar skada på egendom som omfattas av försäkringen.

Begränsningar

- Vi betalar ingen ersättning för skada som orsakats av köld eller fukt.
- Vi betalar ingen ersättning för skada på tank och rörledningar.
- Vi betalar ersättning som motsvarar högst ett prisbasbelopp. Vid varje skada dras självrisk för vagnskadeförsäkringen av.

725 Aktsamhetskrav

- När fordonet lämnas ska utöver vad som gäller enligt 353 och stöldbegärlig egendom enligt 722 b) som förvaras i fordonet vara inlåst i detta.
- Vid annan stöldskada än sådan som uppstått vid stöld av eller tillgrepp av hela fordonet minskas ersättningen om aktsamhetskravet inte följts.
- Tankar, ledningssystem inklusive slangar och slangklämmor samt tankanslutningar ska kontrolleras årligen med hänsyn till slitage och åldersförändringar.

Om aktsamhetskraven inte följs, kan ersättningen vid skada minskas eller helt utebli enligt 84.

726 Självrisker

Försäkringen gäller med en extra självrisk på 10.000 kronor vid vagnskada om det var en annan förare än du som framförde husbilen. Gäller inte om den andra föraren är registrerad på samma folkbokföringsadress som du. Anställd hos försäkringstagaren likställs med förare som är folkbokförd på samma adress.

73 Tilläggförsäkring MER

MER-försäkring kan tecknas för personbil och lätt lastbil som är minst halvförsäkrad (trafik- och delkaskoförsäkring).

731 Hyrbil eller avbrottsersättning

Försäkringen gäller för

Om bilen inte kan användas på grund av skada, ersättningsbar stöld eller annat driftstopp, kan du få hyrbil eller avbrottsersättning. Du kan också få sådan ersättning vid vagnskada, även om bilen inte är vagnskadeförsäkrad eller om den saknar vagnskadegaranti.

Vid skada som inträffat inom Sverige betalas ersättning för skälig reparationstid.

Vid skada som inträffat utanför Sverige, eller i Sverige vid resa mellan bilens hemort och utlandet, betalas ersättning för vidare resa med hyrbil om bilen inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan, vanligtvis tre arbetsdagar. Det samma gäller om bilen stjäls och inte kommer tillrätta inom ett dygn från det att stölden anmälts till den lokala polisen.

Återresan till hemorten ska anpassas så att den egna bilen kan hämtas efter reparationen. Du måste medverka till att avbrottet blir så kortvarigt som möjligt.

Vi betalar ersättning

- vid stöld för den tid bilen har varit borta
- för den tid som kan anses vara rimlig för att skaffa annan likvärdig bil
- i längst 60 dagar
- vid hyra av bil, med 75 procent av den totala hyreskostnaden och du ska betala återstående 25 procent.

Istället för hyrbil kan du få kontant ersättning med 100 kronor/dag, en så kallad avbrottsersättning. Du kan också växla mellan hyrbil och kontant ersättning om du vill det. Får du stilleståndsersättning betalas hyrbil-/avbrottsersättning bara om hyrbils-/avbrottsersättningen är högre och då betalar vi mellanskillnaden.

Du kan bara få ersättning för standardutrustad hyrbil av samma storlek som den egna bilen och vi har rätt att anvisa uthyrare. Merkostnad för självriskreducering, drivmedel, färjebiljetter och liknande, som avser hyrbilen, betalar du själv.

Vid eventuell kaskoskada på hyrbilen betalar vi den del av hyrbilens självrisk/garantisjälvrisk som överstiger självrisken/garantisjälvrisken på den egna bilen. För att få denna självriskreducering måste du anlita den uthyrare som vi anvisar och högsta ersättning är 10 000 kronor.

Hyrbil utomlands

Finns behov av hyrbil vid händelse som inträffat utomlands ska Länsförsäkringar Skadegörelse kontaktas, tel: +46 8 670 40 00.

Vid skada utomlands har förare och passagerare som färdats i den försäkrade bilen samma personskadeskydd i hyrbilen som vid färd med den egna bilen.

Återresan till hemorten ska anpassas så att den egna bilen kan hämtas efter reparationen.

Du måste medverka till att avbrottet blir så kortvarigt som möjligt.

732 Skadegörelse och kollision med djur

Försäkringen gäller för

- skada vid uppsåtlig skadegörelse av tredje man
- skada vid kollision med djur.

Vi betalar den del av vagnskade-/garantisjälvrisken som överstiger 1 000 kronor.

Vid skada på delkaskoförsäkrad bil är självrisken 1 000 kronor.

Annan självrisk kan förekomma.

Vid skada på ren, tam- eller husdjur ska anmälan göras till djurägaren eller, om denne inte kan anträffas, till polisen i samband med olyckan. Vid kollision med älg, rådjur, hjort, vildsvin, björn, varg, järv, lo, utter, örn och mufflonfår, ska anmälan göras till polisen. Intyg från djurägaren eller polisen ska skickas till oss tillsammans med skadeanmälan.

Försäkringen gäller inte för skada som avses i 351 stöldförsäkring.

733 Försäkringen gäller inte

- för dag som förlorats på grund av dröjsmål eller försumlighet/underlåtenhet från din sida
- då bilen är inlämnad för underhållsservice, reklamationsarbete, garantiarbeten eller liknande
- vid driftstopp på grund av brist på drivmedel eller på grund av uppenbar försummelse i fråga om fordonets skötsel och underhåll
- för skada som hänt under tävling med fordonet eller under träning för tävling.

734 Aktsamhetskrav

- Fordon med körförbud får inte framföras.
- Föraren ska ha giltigt körkort eller förarbevis. Vid övningskörning, ska lärare och elev uppfylla kraven för tillåten övningskörning.
- Om föraren är straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel vid framförandet av fordonet, sätts ersättningen ned med i normalfallet 100 procent.

Om aktsamhetskraven inte följs, kan ersättningen vid skada sättas ned eller helt utebli enligt 84.

74 Entusiastbil

Entusiastbil är en privat personbil som aldrig används i nyttotrafik eller vardagstrafik. Den får heller inte användas istället för din bruksbil. Entusiastbil kan försäkras i Entusiastförsäkring. Maskinskade- och elektronik-, samt allriskförsäkringen ingår inte i Entusiastförsäkringen. För att ansöka om och teckna en Entusiastförsäkring, måste följande grundläggande krav uppfyllas:

- fordonet ska inte vara avsett att användas som bruksfordon och inte köras mer än 5 000 kilometer per år
- entusiastbilen måste vara minst 20 år gammal vid tecknandet.

Entusiastbilen delas in i följande kategorier i Entusiastförsäkringen:

- Klassiker: innebär att bilen ska vara i originalskick och minst 20 år gammal
- Veteran: innebär att bilen ska vara i originalskick och minst 35 år gammal
- 20 år eller äldre: innebär att bilen ska vara minst 20 år gammal, men inget krav på originalskick.

Originalskick Klassiker och Veteranbil

Vissa tillfälliga modifieringar är tillåtna. Med detta menas till exempel byte av däck, fälgar och ratt. Bilen ska inom två timmar kunna återställas i originalskick.

Förändringar av lack, byte av motor eller liknande godkänns inte. Har du gjort allt som kan göras för att lackeringen ska bli så lik originalet som möjligt godkänns detta.

741 Utställnings-/Renoveringsförsäkring

Utställnings-/renoveringsförsäkring kan tecknas för Entusiastbil som är avställd i vägtrafikregistret. Kaskoförsäkringens villkor och självrisker tillämpas och vagnskadeförsäkring ingår enligt 32. Trafikförsäkring samt assistans- och räddningsförsäkring ingår inte. Självriskerna framgår av ditt försäkringsbrev. För avställt fordon gäller att följande åtgärder ska vidtas oavsett årsmodell och klassning:

- brandsläckare av typ, SS-EN 3 ska monteras eller finnas i omedelbar närhet till fordonet
- batteriet ska vara frånkopplat.

För fordon som renoveras gäller att ovan angivna åtgärder ska vidtas om de är möjliga, beroende på hur långt renoveringen eller byggnationen kommer.

Om inte aktsamhetskraven följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt 84.

743 Körsträcka och brukande

Fordon försäkrat i Entusiastförsäkringen får aldrig användas som bruksfordon och körsträckan får inte överskrida 5 000 km/år. Om du bedömer att fordonet under försäkringsåret kommer att användas som bruksfordon, eller köras längre än 5 000 kilometer ska du omedelbart anmäla det till oss. Entusiastförsäkringen kommer då att ändras till en personbilsförsäkring med normalpremie enligt punkt 3. Du har rätt att säga upp din försäkring om du inte godtar en sådan ändring. Om du inte anmält ändrad körsträcka eller brukande enligt ovan kan ersättningen vid skada minskas enligt 84.

744 Avmonterad fordonsdel eller utrustning

För Entusiastbil ingår lös omonterad extrautrustning/reservdelar avsedda för bilen till ett värde av högst 30 000 kronor.

Krav på säkerhetsutrustning					
Urustning	Bilar nyare än 20 år	Bilar äldre än 20 år	Bilar äldre än 20 år i originalskick	Bilar äldre än 35 år i originalskick	Utställning och renovering
Brandsläckare ¹⁾	X	X	X	X	X
Batterifrånskiljare ²⁾		X	X	X	X
Rattkrycka ³⁾		X	X	X	
Elektronisk stöldskydd ⁴⁾	X ⁵⁾	X ⁵⁾			
Nyckelintyg ⁶⁾	X				

- 1) Med brandsläckare menas godkänd enligt SS-EN 3, minst motsvarande två kilos pulversläckare.
- 2) Batterifrånskiljaren ska bryta strömmen mellan batteriet och bilens övriga elsystem. Strömmen ska brytas då bilen parkeras nattetid på hemortsadressen. Om bilens elektroniska inställningar påverkas kan kravet undantas.
- 3) Rattkrycka ska vara godkänd av oss och användas på föreskrivet sätt när bilen parkeras.
- 4) Elektroniskt stöldskydd ska vara godkänt av oss.

- 5) Är värdet över fem basbelopp krävs elektroniskt stöldskydd.
- 6) Nyckelintyget ska styrka att det inte finns några andra fungerande nycklar till det elektroniska stöldskyddet än de som du har. Nyckelintyg ska kunna visas vid en stöldskada. Det gäller för bilar med originalmonterat elektroniskt stöldskydd. Nyckelintyg utfärdas av generalagent eller motsvarande.

Om krav på säkerhetsutrustning enligt tabell inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt 84.

745 Självrisiker

- Vid stöld av eller tillgrepp av hela fordonet gäller den stöldsälvrisk som finns angiven i ditt försäkringsbrev.
- Vid stöld av bilradio, band- och skivspelare, kommunikationsradio, polisradio samt tillbehör till dessa, är självrisken 30 procent av kostnaden, men minst 1 800 kronor.
- Vid stöld av normal utrustning som hör till fordonet, och den kan vara fast monterad eller lös, är självrisken 30 procent av kostnaden, men minst 1 800 kronor. Läs mer om normal utrustning under punkt 311 b).

Självriskreducering vid spårningsutrustning

Om fordonet är utrustat med en av oss godkänd spårningsutrustning, behöver du inte betala någon självrisk om någon stjälar hela fordonet. Detta under förutsättning att spårningsutrustningen var i funktion vid skadetillfället.

Aktsamhetskrav nyckelförvaring

För Entusiastbil gäller att nyckeln till stöldskydd ska förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Om aktsamhetskravet inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller helt utebli enligt 84.

746 Aktsamhetskrav

Utöver vad som följer av de allmänna villkoren gäller följande särskilda aktsamhetskrav för Entusiastförsäkring.

- På hemorten ska fordonet nattetid garageras i låst utrymme/garage med av oss godkänt lås. Antalet fordonsplatser får normalt vara högst åtta. Med "garagering" avses parkering i det garage som angivits i ansökan.
- När fordonet garageras eller parkeras utanför hemorten ska fordonet låsas och stöldskyddet aktiveras (om sådant finns).
- Skadeförebyggande åtgärder enligt 748 ska vara aktiverade.

Om inte aktsamhetskraven följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt 84.

747 Krav på säkerhetsutrustning

Andra krav kan förekomma i samband med besiktning. Se tabell på säkerhetsutrustning på sid 16.

748 Montering av säkerhetsutrustning

Har du fått din ansökan godkänd ska säkerhetsutrustning monteras inom 30 dagar från den dag du fått din ansökan godkänd. Gör du inte det kan ersättning vid skada minskas enligt 84.

75 Motorcyklar

Motorcyklar kan försäkras som en Årsförsäkring 751, MC Smart 752, Motorcykel veteran 756 eller som en MC-basförsäkring som inte är en årsförsäkring.

751 Årsförsäkring

Försäkringen är ett avtal som löper hela året utan premieåterbetalning vid avställning. Premieuttaget varierar efter säsong. Det innebär att större delen av årspremien är beräknad för tiden under sommarhalvåret och en mindre del för vinterhalvåret. Avtalet kan sägas upp på huvudförfallodagen. Enda tillåtna uppsägning under avtalstiden är försäljning eller skrotning av fordonet.

752 MC Smart

För produkten Motorcykel MC Smart gäller en särskilt förmånlig premie eftersom vissa aktsamhetskrav ska vara uppfyllda.

Försäkringen är en årsförsäkring med säsongsvaryerat pris. Försäkringen gäller endast för dig som ägare och för förare som är folkbokförd på samma adress som du. Extra utrustning, utöver standard, ersätts med sammanlagt högst 30 000 kronor.

Försäkringen gäller inte

- motorcykel som används yrkesmässigt.

Aktsamhetskrav

- På hemortsadressen ska motorcykeln nattetid förvaras i låst utrymme, som garage, förråd eller källare.

Om aktsamhetskravet inte följs kan ersättning vid skada minskas eller utebli enligt 84.

- Förare och passagerare ska använda lagstadgad hjälm och skyddsutrustning för motorcykelbruk godkänd av oss.

Med skyddsutrustning tillverkad och avsedd för motorcykelbruk avses utöver lagstadgad hjälm, skyddsdräkt avsedd för motorcykelbruk med förstärkning för armbågar, axlar och knän samt förstärkta stövlar, motorcykelhandskar och ryggskydd.

Om kravet på skyddsutrustning inte följs vid skada på förare/passagerare ska du betala en trafiksjälvrisk på 1/10 prisbasbelopp.

753 Försäkring för oregistrerad motorcykel

Försäkringen kan tecknas för oregistrerad motorcykel som uteslutande används inom inhägnat område för motocross, speedway eller annan motorsport. Delkaskoförsäkringen gäller även för skada, som uppkommit under transport på motordrivet fordon eller till detta kopplat släpfordon. Självrisken är 1 200 kronor. Trafikförsäkringen gäller inte för tävling eller träning inom inhägnat tävlingsområde.

Aktsamhetskrav

På hemortsadressen ska motorcykeln nattetid förvaras i låst utrymme som garage, förråd eller källare. Om aktsamhetskraven inte följs, kan ersättningen vid skada sättas ned enligt 84.

754 Ersättning för skyddsutrustning

För motorcykel som är minst delkaskoförsäkrad betalas ersättning för reparation eller utbyte av skyddsutrustning, vars skyddande effekt nedsatts genom trafikolycka, även om inga personskador inträffat. Det gäller såväl förare som passagerares skyddsutrustning och ersättning betalas utan självrisk.

755 Rabatt för skyddsutrustning

Om du genom rabatt på trafikförsäkringspremien förbundit dig att vid färd med motorcykel vara klädd i skyddsutrustning gäller följande. Med skyddsutrustning tillverkad och avsedd för motorcykelbruk avses utöver lagstadgad hjälm, skyddsdräkt avsedd för motorcykelbruk med förstärkning för armbågar, axlar och knän samt förstärkta stövlar, motorcykelhandskar och ryggskydd. Om kravet på skyddsutrustning inte följs vid skada på förare/passagerare ska du betala en trafiksjälvrisk på 1/10 prisbasbelopp. Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk.

CE-märkning är till för din säkerhet

Personlig skyddsutrustning som motorcykelkläder ska enligt EU-direktiv om produktlagstiftning testas och godkännas med en CE-märkning. Vi rekommenderar att du vid köp av skyddsutrustning för motorcykelbruk kontrollerar att denna är CE-märkt. Mer om CE-märkning kan du läsa på www.sis.se

756 Motorcykel veteran av årsmodell 1980 och äldre

För motorcyklar är kaskoförsäkringen maximerad till 75 000 kronor om inte annat avtalats med Länsförsäkringar. Gäller produkten Motorcykel veteran.

8. Allmänna bestämmelser

81 Avtalet och premiebetalningen

811 Försäkringstiden

Försäkringen gäller under den tid som står på försäkringsbrevet. Vi ansvarar bara för skada genom händelse som inträffar under försäkringstiden, om inte annat särskilt anges i försäkringsvillkoren.

Om du tecknar försäkringen samma dag som den ska träda i kraft gäller den dock inte förrän efter det klockslag du tecknar den. Om detta klockslag inte kan fastställas börjar försäkringstiden klockan 00.00 dagen efter den dag då du meddelade oss att du ville teckna försäkringen. Försäkringen tecknas för ett år om inte annat avtalats.

Om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premien eller om försäkringen i annat fall är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar försäkringen gälla först klockan 00.00 dagen efter den dag då premien betalades, dock tidigast på försäkringstidens första dag.

Om försäkringsavtalet enligt lag blir giltigt först efter att du skriftligen accepterat vårt erbjudande om försäkring börjar försäkringen gälla klockan 00.00 dagen efter din accept, om vi inte överenskommit om en annan tidpunkt.

812 Upplyningsplikt

När du köper, utvidgar eller förnyar en försäkring är du skyldig att på vår begäran lämna upplysningar som kan vara av betydelse för att försäkring ska beviljas. Upplysningarna ska vara riktiga och fullständiga. Om du inser att vi har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter är du skyldig att genast rätta uppgifterna.

813 Skyldighet att anmäla riskökning

Du ska genast anmäla till oss om ett förhållande som angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändrats. Det kan till exempel vara hur långt du kör per år eller en effektförändring. Gör du inte det kan ersättningen minska eller helt utebli enligt 84.

814 Din rätt att säga upp försäkringen

Under försäkringstiden

Du får säga upp försäkringen med omedelbar verkan om

- försäkringsbehovet upphör eller om det inträffar en annan liknande omständighet
- vi väsentligt åsidosätter våra skyldigheter enligt avtalet eller försäkringsavtalslagen
- det i annat fall föreligger en omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet.

Förnyad försäkring

Har en försäkring förnyats kan du, innan du har betalat någon del av premien, säga upp försäkringen med omedelbar verkan. En förnyad försäkring upphör också omedelbart om du, utan att betala premie för denna försäkring, köper en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

Ändring av försäkringsvillkor

Om vi begärt ändring av försäkringsvillkoren får du säga upp försäkringen till den tidpunkt då ändringen annars skulle börja gälla. Uppsägningen ska göras före denna tidpunkt.

815 Vår rätt att säga upp försäkringen

Vi får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligt och skickas till dig senast en månad innan försäkringstiden upphör. Begär du att försäkringen ska förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att inte längre bevilja försäkring.

Under försäkringstiden

Vi får säga upp försäkringen under försäkringstiden om du eller den försäkrade grovt åsidosatt någon förpliktelse mot oss eller om det finns andra synnerliga skäl. Uppsägningen ska göras skriftligt med 14 dagars uppsägningstid.

816 Betalning av premie

- a) Första premien för försäkringen ska betalas inom 14 dagar från den dag då vi sänt premieavi till dig.
- b) Premie för senare premieperiod (gäller vid delbetalning) ska betalas senast på periodens första dag. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi skickat ut premieavin. Om premieperioden är högst en månad, ska premien dock betalas på periodens första dag. Betalas inte premien i rätt tid föreligger dröjsmål med premiebetalningen.

- c) Betalar du inte i rätt tid har vi rätt att säga upp försäkringen. Försäkringen upphör 14 dagar efter att vi skickat en skriftlig uppsägning till dig. Om du betalar inom dessa 14 dagar fortsätter dock försäkringen att gälla. Om du betalar efter att försäkringen upphört, anses det som en begäran om ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter dagen för betalning.
- d) Försäkringen upphör inte:
- Om premien betalas inom de tider som anges i c).
 - Om du inte har kunnat betala premien i rätt tid därför att du blivit svårt sjuk, berövats friheten eller inte fått ut pension eller intjänad lön från din huvudsakliga anställning.
 - Om du har hindrats att betala premien i rätt tid av någon annan liknande oväntad händelse. När hindret upphör ska du omedelbart betala premien. Gör du inte det upphör försäkringen. Om dröjsmålet har varat i tre månader upphör försäkringen även om hindret finns kvar.
- e) Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört enligt c) eller d) anses du ha begärt en ny försäkring från och med dagen efter den då premien betalades. Vill vi inte bevilja försäkring enligt din begäran, ska du skriftligen underrättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.
- f) Särskilda regler vid autogirobetalning.
Utöver vad som anges i a) – e) gäller bestämmelserna i autogiroavtalet. Om autogiroet upphör att gälla aviseras premie för återstående del av försäkringstiden. Premie ska betalas enligt reglerna i a) – e).

817 Betalning av tilläggspremie

Har den avtalade premien höjts under försäkringstiden ska tilläggspremien betalas inom 14 dagar från den dag vi har skickat premieavin.

För dig som är konsument gäller följande. Om tilläggspremie inte betalas i rätt tid, får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som betalats. När vi skickat dig underrättelse om en sådan omräkning av försäkringstiden gäller försäkringen under den kortare tid som följer av omräkningen, minst i 14 dagar från det att vi sänt underrättelsen.

För dig som är näringsidkare gäller följande. Betalas inte tilläggspremien i rätt tid får vi säga upp försäkringen 14 dagar efter den dag då skriftligt meddelande om uppsägning sänts till dig.

818 Premie för avkortad försäkringstid

Om en försäkring upphör i förtid har vi rätt till premie för den avkortade perioden.

82 Räddningsåtgärder

Du måste efter förmåga avvärja skada som kan befaras inträffa omedelbart och begränsa skada som redan inträffat. De anvisningar som vi lämnat ska följas.

Vi ersätter skäligen kostnader för åtgärd som är rimlig. Ersättning lämnas inte om du har rätt till ersättning från annan enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

83 Reglering av skada

831 Det här måste du göra för att kunna få ersättning

- a) Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Dessutom ska den som begär ersättning
- vid stöld eller annat tillgrepp, eller försök till sådant brott, inbrott, rån eller överfall göra polisanmälan utan dröjsmål och sända oss intyg om detta
 - vid skada, som inträffat under transport på annat transportmedel, anmäla skadan till transportföretaget
 - lämna specificerat krav på ersättning
 - upplysa oss om annan försäkring gäller för samma skada
 - på begäran av oss lämna upplysningar och tillhandahålla originalkvitton, bevis, läkarintyg, polisanmälan och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan
 - medverka till besiktning.
- b) Reparation och bärgning får, utöver vad som följer av punkt 82, göras endast efter vårt godkännande. För att få full ersättning måste du följa våra anvisningar beträffande val av reparatör, bärgare, reparationsmetod och material. Vi har rätt att företräda dig i förhållande till den som utför reparationen. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning.
- Som ägare av fordonet ska du, efter vårt medgivande, beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete. I brådska fall får sådan reparation utföras som är nödvändig för att färden med fordonet ska kunna fortsätta. En förutsättning för detta är att reparationen görs efter samråd med oss.
- Åsidosätter du 831 kan ersättningen minskas eller helt utebli enligt 84.

832 Värderings- och ersättningsregler

Vi har rätt att avgöra om det skadade/tillgripna ska repareras, om det ska ersättas med något likvärdigt eller om skadan ska betalas kontant se även 831 b). Om begagnad likvärdig utbytesdel finns att tillgå ska sådan användas vid reparation eller återanskaffning. Vi har rätt att anvisa inköpsställe, leverantör eller motsvarande. Ersättningen beräknas på egendomens värde i allmänna handeln omedelbart före skadan (marknadsvärdet).

Om marknadsvärdet inte kan fastställas tillämpas en schabloniserad avskrivning enligt tabell på sidan 20.

OBS! Om utrustningens fabrikat, modell, ålder och ursprung inte kan styrkas med exempelvis originalkvitto/garantibevis eller motsvarande betalas i regel ingen ersättning.

833 Vi betalar inte

- Kostnad för förbättring eller förändring av fordonet i samband med reparation.
- Merkostnad som beror på att våra anvisningar om inköpsställe enligt 832 inte inhämtats eller följts.
- Kostnad för lackering och/eller foliering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet. Kostnad för varumärke eller mönsterskyddad firmasymbol och reklamtext betalas om fordonet används yrkesmässigt. Det gäller inte entusiastbil* där kostnad för lackering betalas upp till ett prisbasbelopp.
- Värdeminskning.
- Normalt slitage när fordonet har använts i samband med stöld eller annat tillgrepp.

834 Nyvärdesersättning

Skadad personbil, husvagn, husbil eller lätt lastbil som tillverkats seriemässigt kan ersättas med nytt fordon av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell (nyvärdesersättning). Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om den ingick i bilens inköpspris. Detta gäller även för fordon som blivit stulet och inte kommit till rätta inom föreskriven tid.

Nyvärdesersättning lämnas under förutsättning

- att skadan skett inom ett år från det att bilen registrerades första gången och
- att du ägt bilen oavbrutet sedan den registrerades första gången och
- att bilen har körts längst 20 000 kilometer och
- att skälig reparationskostnad för bilen och den utrustning som ingår i bilens inköpspris beräknas överstiga 50 procent av detta pris vid skadetillfället. Om motsvarande bil inte längre finns på nybilsmarknaden sker beräkningen efter senast kända cirkapris (nypris) inklusive mervärdesskatt.

Om det finns särskilda skäl har vi rätt att i stället betala skadan kontant med ett belopp som motsvarar vad det skulle ha kostat oss att anskaffa en ny bil.

835 Äganderätt

Vi övertar äganderätten till fordon eller delar som ersätts om inte annat överenskommit.

Avskrivning musik-, kommunikations- och annan elektronisk utrustning, procent

Under 1 år	Över 1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år
0	10	20	30	40	50	60	70	80

Maximal avskrivning 80 procent.

Gäller inte originalutrustning som är fabriksmonterad.

Avskrivning bilbatterier (inte för framdrivning), procent

Under 1 år	Över 1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
0	20	40	60	70	80

Maximal avskrivning 80 procent.

Om bara däckens ålder är kända, procent

Under 1 år	Över 1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
0	10	30	50	70	80

Maximal avskrivning 80 procent.

Avskrivning däck, procent

Mönsterdjup i millimeter Somrardäck		Mönsterdjup i millimeter Vinterdäck	
7	15	9	15
6	30	8	30
5	45	7	45
4	60	6	60
3	75	5	75
2	90	4	90
1,6	100	3	100

Avskrivning fälgar, procent

Ålder	
Under 1 år	0
Över 1 år	10
2 år	20
3 år	30
4 år	40
5 år	50
6 år	60
7 år	80

Stål och plåtfälgar skrivs inte av. Maximal avskrivning 80 procent.

836 Utbetalning av ersättning

Vi ska betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade gjort vad som angetts i 831. Har den som begär ersättning uppenbarligen rätt till åtminstone visst belopp, betalar vi detta innan den slutliga ersättningen fastställts.

837 Ränta

Betalas ersättning efter utgången av den månad som angetts i 836 betalar vi dröjsmålsränta enligt räntelagen. Under polisutredning eller värdering enligt 856 betalar vi ränta enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 50 kronor.

838 Preskription

Preskription av trafikskadeersättning

Du förlorar din rätt till trafikskadeersättning om du inte väcker talan mot oss inom tio år från skadehändelsen. Om du anmält skadan till oss inom den tid som angetts här ovan, har du alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, sedan vi lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

Preskription av annan försäkringsersättning

Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat skydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från den tidpunkt när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om du anmält skadan till oss inom den tid som angetts här ovan, har du alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, sedan vi lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

Vid annan försäkring än konsumentförsäkring har vi rätt att skriftligen förelägga det försäkrade företaget att väcka talan senast ett år från det att företaget fick del av förelägandet.

839 Mervärdesskatt - Moms

Försäkringstagare som är redovisningsskyldig för moms ska svara för denna.

84 Nedsättning av försäkringsersättning

I vissa fall kan din försäkringsersättning sättas ned, minskas, på grund av att du inte följt dina skyldigheter enligt villkor och lag. Om nedsättning blir aktuell görs en bedömning utifrån vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna i det aktuella fallet. I detta avsnitt räknas de situationer upp där nedsättning kan bli aktuell.

a) Felaktiga eller ofullständiga uppgifter till grund för din försäkring

Om du uppsåtligt eller av oaktsamhet eftersatt din upplysningsplikt i punkt 812 eller anmälningsplikt i punkt 813 kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för vår bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter.

b) Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift

Har du inte följt de aktsamhetskrav eller föreskrifter som anges i villkoren kan ersättningen från försäkringen sättas ned eller helt utebli.

841 Oriktig eller ofullständig uppgift i skaderegleringen

Har den som är berättigad till ersättning efter försäkringsfall uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet lämnat oriktiga uppgifter, förtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning, kan ersättningen sättas ned eller helt utebli.

842 Framkallande av försäkringsfallet

Har du framkallat försäkringsfallet eller förvärrat följderna av ett försäkringsfall genom uppsåt får du ingen ersättning. Har du framkallat eller förvärrat försäkringsfallet genom grov vårdslöshet kan ersättningen utebli eller sättas ned. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

843 Identifikation

I vissa nedsättningsituationer jämför vi ditt handlande med handlande av den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen. Identifikation tillämpas i följande situationer:

- reglerna vid skada om att du måste försöka hindra eller begränsa en skada som inträffar eller hotar att omedelbart inträffa
- åsidosättande av aktsamhetskrav
- framkallande av försäkringsfallet

85 Regler i särskilda fall

851 Leverantörsgaranti/annat åtagande

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

852 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med terrorhandling, krig eller krigsliknande händelser.

853 Atomskador/dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada:

- På egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt har eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.
- Som direkt eller indirekt har orsakats av dammgenombrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elproduktion. Detta avser inte ersättning enligt trafikskadelagen och rättsskyddsförsäkringen.

854 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

855 Dubbelförsäkring

Även om samma intresse försäkrats mot samma risk hos flera försäkringsbolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade meddelat försäkring.

Du har inte rätt till högre ersättning än för vad som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan försäkringsbolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

856 Om det blir tvist

Vid tvist om värdet på skadad egendom ska, på begäran av någon av parterna, en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara förordnad av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han har beräknat skadans värde. Av ersättningen till värderingsmannen ska du betala 500 kronor och 10 procent av överskjutande belopp, sammanlagt högst 50 procent av värderingsmannens ersättning. Om värderingsmannen värderar skadan till högre belopp än det vi erbjudit, betalar vi hela kostnaden.

857 Återkrav

- I samma utsträckning som vi ersatt dig, övertar vi den rätt du kan ha att kräva ersättning av annan. Du får inte träffa överenskommelse med den som är ansvarig för skadan som innebär att du helt eller delvis avstår från din rätt till ersättning.
- I samma utsträckning som vi har betalat ersättning från trafikförsäkring, har vi enligt trafikskadelagen bland annat rätt att kräva tillbaka ersättning från den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med straffbar påverkan av alkohol eller annat berusningsmedel. Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

858 Sanktionsbestämmelse

Länsförsäkringar är inte skyldigt att lämna försäkringskydd, betala ersättning för en skada eller tillhandahålla en tjänst eller förmån om det skulle innebära att Länsförsäkringar därigenom blir föremål för någon sanktion eller bryter mot ett förbud eller en begränsning som följer av ett beslut från FN, EU, Storbritannien, Nordirland eller USA om ekonomiska, handels- eller finansiella sanktioner.

86 Gemensamt skaderegleringsregister (GSR)

Bolaget äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring. Registret används endast i samband med skadereglering. Personuppgiftsansvarig för det gemensamma skadeanmälningsregistret är GSR AB. Dessutom kan bolaget komma att lämna uppgifter om stöldanmält och eftersökt gods till Larmtjänst AB för utredning av oklara försäkringsfall och eftersökning av stulen egendom.

87 Behandling av personuppgifter

Länsförsäkringar behandlar personuppgifter i enlighet med vad som anges i informationen "Behandling av personuppgifter" som du hittar på vår webbplats lansforsakringar.se/personuppgifter. Om du vill kan du få informationen skickad till dig, kontakta i så fall ditt lokala försäkringsbolag.

I den mån Länsförsäkringar, för att fullgöra sina åtaganden enligt försäkringsavtalet, även behöver behandla uppgifter om försäkringstagarens arbetstagare ansvarar försäkringstagaren för att arbetstagarna får informationen "Behandling av personuppgifter".

Om vi inte kommer överens

Om du inte är nöjd med ett beslut eller hanteringen av ett ärende är vi naturligtvis beredda att ompröva ärendet. Kontakta i första hand den handläggare som haft ansvar för ditt ärende eller vår klagomålsansvariga/kundombudsman.

Till Allmänna reklamationsnämnden kan du vända dig med tvistefrågor som inte är av medicinsk karaktär. Nämnden är ett statligt organ där skadeärenden som rör privatpersoner kan prövas.

Allmänna reklamationsnämnden

Tel: 08-508 860 00, www.arn.se

Trafikskadenämnden

När det gäller tvistefrågor vid trafikskadeersättning för personskada kan man istället få sitt ärende prövat i Trafikskadenämnden. Där handläggs huvudsakligen frågor om ersättning vid invaliditet och dödsfall, men även andra ärenden som avser ersättning för personskada. Mer information finns på nämndens hemsida www.trafikskadenamnden.se eller kontakta: Trafikskadenämnden, Box 24048, 104 50 Stockholm

Ombudskostnadsnämnden och Nämnden för rättsskyddsfrågor

När det gäller rättsskyddsfrågor kan du få ditt ärende prövat i Ombudskostnadsnämnden eller Nämnden för rättsskyddsfrågor. Tel: 08-522 787 20, www.forsakringsnamnder.se

Rådgivning

Konsumenternas försäkringsbyrå lämnar upplysningar i frågor som rör försäkring.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Tel: 0200-22 58 00, www.konsumenternas.se

Även den kommunala konsumentvägledningen kan lämna information och råd.

All ovanstående rådgivning och prövning är kostnadsfri för dig utom vid prövning i Ombudskostnadsnämnden där en avgift tas ut. Är du ändå inte nöjd kan du vända dig till domstol för att få saken slutligt prövad.

Klagomålsansvarig

Är du missnöjd med något angående din försäkring kan du alltid vända dig till klagomålsansvarig på ditt försäkringsbolag. Klagomålsansvarig ser till att ditt ärende behandlas och besvaras.

Vi registrerar, i det för försäkringsbranschen gemensamma skadeanmälningsregistret (GSR), varje anmäld skada kopplad till denna försäkring.

Begreppsförklaringar

Aktsamhetskrav	Med aktsamhetskrav avses en säkerhetsföreskrift om vissa bestämda handlingsätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare. Om aktsamhetskravet inte följts vid ett försäkringsfall kan ersättningen sättas ned.
Bruksbil	Bil som brukas i nytto- eller vardagstrafik.
Direktimport	Med direktimport menar vi införsel av ett fordon från ett annat EU-land och import från ett annat land utanför EU.
Entusiastbil	Personbil som aldrig används i nyttotrafik eller vardagstrafik. Den får inte användas som bruksbil.
Försäkrad	Du vars intresse är försäkrat mot skadan.
Försäkringstagare	Du som har avtal om försäkring med länsförsäkringsbolaget.
Halvförsäkring	Innefattar trafikförsäkringen plus skydd för brand, glas, stöld, maskinskade- och elektronikförsäkring, allrisk, kris, assistans- och räddning samt rättskyddsförsäkring.
Helförsäkring	Innefattar skydd som finns i halvförsäkringen och skydd för vagnskada.
Marknadsvärde	Värdet i den allmänna handeln i Sverige.
Prisbasbelopp	Prisbasbeloppet i försäkringsvillkoren avser det belopp som gällde för januari månad det år skadan inträffade.
Självrisk	Del av skadekostnaden som den försäkrade själv får betala vid varje skadetillfälle.
Stöldbegärlig egendom	Är ägodelar som är särskilt attraktiva för tjuven. Till exempel smycken, antikviteter, konstverk, klockor, elektronikutrustning, instrument, alkohol och vapen.
Trafiksäkerhetsfrämjande	Med trafiksäkerhetsfrämjande utbildning menar vi en riskutbildning som stärker din trafiksäkerhetskunskap. Utbildningen ska innehålla hastighetsefterlevnad som är en av de största orsakerna till att en olycka sker och hur allvarlig den blir.
Tredje man	Med tredje man avses annan än försäkringstagaren själv eller annan än någon som agerat med försäkringstagarens samtycke.
Årsförsäkring	Försäkring som gäller hela året utan premieåterbetalning vid avställning. Premieuttaget varierar efter årstid/säsong. Premien är fördelad över året med hänsyn till skadefrekvensen.

Fordonsslag och användning

Entusiastbil	Personbil som aldrig används i nyttotrafik eller vardagstrafik. Den får inte användas som bruksbil.
Husbil	Med husbil menas bil som permanent är försedd med karosseri inrättat som bostadsutrymme och som är avsedd för befördan av högst åtta personer utöver förare. Husbilen får inte användas i yrkesmässig uthyrning eller utlåning mot ersättning.
Husvagn	Inte använd i yrkesmässig uthyrning eller utlåning mot ersättning.
Lätt lastbil	Med totalvikt av högst 3 500 kg, affärsbruk eller yrkesmässig långtidsuthyrning/leasing.
Moped klass I	EU-moped och mopedbil som är registrerade
Moped klass II	Oregistrerad moped.
Motorcykel	Med motorcykel menas en registrerad motorcykel.
Oregistrerad motorcykel	Används inom inhägnade områden.
Personbil	För privatbruk, affärsbruk eller yrkesmässig långtidsuthyrning/leasing, inte taxi.
Släpvagn	Till och med 3 500 kg, inte husvagn, tipp- eller specialsläp. Släpvagnen kan vara registrerad eller oregistrerad.
Snöskoter	Används till att transportera personer eller gods i terräng. Snöskotern ska vara registrerad.
Terränghjuling	Används till att transportera person eller gods i terräng. Terränghjulingen ska vara registrerad.
Traktorregistrerad terränghjuling	Använd till att transportera person eller gods i terräng eller på allmän väg. Traktorregistrerad terränghjuling ska vara registrerad.

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-19 01 00 | Länsförsäkringar Blekinge 0454-30 23 00 | Dalarnas Försäkringsbolag 023-930 00 | Länsförsäkringar Gotland 0498-28 18 50
Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | Länsförsäkringar Gäinge-Kristianstad 044-19 62 00 | Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 031-63 80 00 | Länsförsäkringar Halland
035-15 10 00 | Länsförsäkringar Jämtland 063-19 33 00 | Länsförsäkringar Jönköping 036-19 90 00 | Länsförsäkringar Kalmar län 020-66 11 00 | Länsförsäkring Kronoberg
0470-72 00 00 | LF Norrbotten 0920-24 25 00 | Länsförsäkringar Skaraborg 0500-77 70 00 | Länsförsäkringar Skåne 042-633 80 00 | Länsförsäkringar Stockholm 08-562 830 00
Länsförsäkringar Södermanland 0155-48 40 00 | Länsförsäkringar Uppsala 018-68 55 00 | Länsförsäkringar Värmland 054-775 15 00 | Länsförsäkringar Västerbotten 090-10 90 00
Länsförsäkringar Västernorrland 0611-36 53 00 | Länsförsäkringar Älvsborg 0521-27 30 00 | Länsförsäkringar Östgöta 013-29 00 00